

Felicitats, Roque

Házael González

Heribert Navarro (membre d'ABABS) i Roque Baños

// I aquesta és la darrera feina de Roque, *Las Trece Rosas*, que s'estrena d'aquí a poc". Vaig mirar el CD amb un somriure, pensant que realment m'ho hauria d'escoltar. El pensament de sempre quan estàs envoltat de tants estímuls i emocions diferents: aquest l'agafo després, i si em distrec, segur que algun dels nostres el comprarà també, així que no hi ha problema. Li vaig fer un somriure a l'al·lota que el venia, i li vaig dir "bé, com que tanmateix ens veurem, després ho agafo".

La història, com sempre, va començar fa molt de temps. Quan jo em vaig ficar dins el complex món de la banda sonora original, varen començar a aparèixer els primers noms espanyols que jo desconeixia i que aviat varen ser una referència: el mestre José Nieto (recordo com vaig gaudir en vinil de la seva *El Caballero del Dragón*, Fernando Colomo, 1985), el gran Alberto Iglesias (qualsevol de les seves partitures per Julio Medem em deixava bocabadat), Bingen Mendizábal (em va apassionar *La Madre Muerta*, Juanma Bajo Ulloa, 1993), Ángel Illarramendi (recordo amb especial interès *El Último Viaje de Robert Rylands*, Gracia Querejeta, 1996), i altres més, entre els quals figurava un que aviat es destacaria com a molt particular. No recordo quina va ser la primera vegada que em vaig

fixar en el nom de Roque Baños, però sí sé que una pel·lícula tan poc heterodoxa com *Torrente 2: Misión en Marbella* (Santiago Segura, 2001) tenia una música que em va agradar prou, tant com per dedicar-li al seu compositor un article monogràfic dins aquesta mateixa revista, en què vaig dir coses com: "no hi ha dubte que l'excel·lent Roque Baños (a qui, si ho recorden, ja lloàvem com a magnífic compositor absent de la passada cerimònia dels premis Goya) aporta al film molt més que no un simple suport sonor, i li dona una indispensable vida i un gust únic (o no) en el seu gènere [...] i no només se'n surt bé i digne de l'assumppte, sinó que se'ns ofereix com una clara aposta dins d'aquest món tan reduït com és el de la composició per a cine a Espanya, el país de Torrente... El nom de Roque Baños als crèdits és garantia de gaudir, i no m'estranyaria gens que aviat el cridessin d'altres llocs per posar el seu talent al servei de noms estrangers... i si no, al temps." I des d'ençà, sempre el vaig perseguir tant per la cartellera com per les distintes edicions dels premis Goya, veient com guanyava per una cançó i com el proposaven una i altra vegada a la categoria reina. A les nostres reunions de l'Associació Balear Amics de les Bandes Sonores (ABABS) no era gens estrany escoltar

frases com "aquest Baños sempre se'n surt bé", o "heu escoltat la darrera de Roque Baños?"

El passat juliol de 2007, ens vàrem anar tots ple-gats al III Congrés Internacional de Música de Cine "Ciudad de Úbeda", on havia convidats d'excepció i molts de noms coneguts..., i el senyor Baños tam-bé apareixia al programa, i fins i tot existia l'opor-tunitat d'escoltar al gran concert una peça de la seva preciosa *Alatriste* (Agustín Díaz Yanes, 2006) que en aquell moment era la seva darrera sensació. El primer dia, ens vàrem instal·lar tots als nostres llocs, i jo em vaig anar a la tenda on venien els discs i altres coses per tal de promocionar el meu llibre sobre la música a les pel·lícules de James Bond: el lloc era veritablement preciós, dins una volta medi-eval situada a l'antic hospital que ara era el centre del congrés. Recordo que estava escrivint un petit relat inspirat per aquelles parets antigues, quan tres persones varen arribar i es varen posar a fer una tauleta per vendre un parell de coses, i de cop i volta, va entrar per la porta Roque Baños mateix i es va posar a ajudar-los. Aleshores, me'n vaig adonar que aquella gent venia la música i les partitures de Roque, i ja que ell era tan a prop.

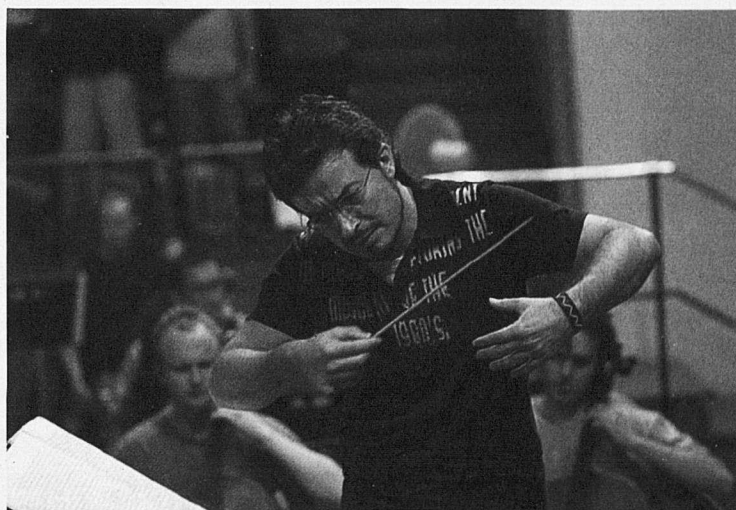
Jo havia portat un parell d'exemplars del meu llibre *Música per al Nou Mil·lenni*, el recull d'articles sobre bandes sonores publicats aquí i on precisa-ment hi estava inclòs aquell dedicat a Baños (que fins i tot en porta una foto, d'ell, i va ser precisa-ment per això que el vaig reconèixer): sense pen-sar-ho molt, em vaig aixecar i vaig anar cap a ell amb un exemplar a la mà, i molt tímidament, l'hi vaig donar. Li va fer molta gràcia, i quan li vaig dir que estava escrit en català, em va contestar que no hi havia problema, que segur que ho podria entendre. Vaig pensar que l'experiència havia val-gut la pena: quan havia escrit aquell article, ni en els meus somnis més bojós havia pensat que jo mateix li arribaria a donar una còpia al compositor. Va partir, jo vaig fer una ulladeta a la taula, i els vaig comentar als venedors que si necessitaven res, que jo hi seria allà tot el temps: no ho sabia, però estava parlant amb la companya de Roque (Tess), amb un dels seus col·laboradors més directes (Diego), i també amb el seu manager (Ginés). Em varen contestar que segur que ens veuríem per allà més d'una vegada.

Tothom que ha anat a un congrés o a un esde-veniment semblat, sap que en aquestes ocasions el temps es dilata misteriosament: les amistats i aliances (i també les antipaties) es forgen molt ràpi-dament, tot d'una estàs recorrent carrers desconeguts i localitzant restaurants als quals sembla que has anat sempre i que mai coneixies, i et trobes fàcilment fent copes al vespre o coincidint a una cua de firmes amb amics recent fets, o fent les ma-teixes preguntes a les mateixes persones. I això, en el meu cas, es va multiplicar a causa del fet que sobretot havia d'estar pendent dels meus llibres, sempre al mateix lloc: a la tauleta, recollint i sig-nant, cobrant i promocionant, i al meu costat, els amics de Roque (i de vegades ell mateix) amb els

seus discs i partitures. No va passar massa temps fins que vàrem començar a parlar d'ell, de la seva música, dels seus mèrits, i va ser una d'aquestes vegades on realment parles de cor, precisament perquè la seva música sempre m'havia agradat molt i així ho vaig dir clarament. Quan vaig saber bé quina era la relació entre aquelles persones i el compositor, me'n vaig adonar que havia dit tot just el que pensava, sense cap intenció de disfressar opinions o caure bé o coses semblants, i crec que aquesta franquesa va ser molt positiva.

Tant és així que aviat em vaig veure fent coses com donant-los una mà per carregar les seves cai-xes cap a altre lloc de venda, i que el mateix Roque era allà carregant al meu costat, i també descarre-gant després, i xerrant amb molta comoditat. Des-près de la feina, ens va regalar als d'ABABS que l'havíem ajudat el seu darrer treball, *Las Trece Rosas* (Emilio Martínez Lázaro, 2007), encara que per descomptat li vàrem dir que això no feia cap falta. I així varen continuar passant els moments de ven-da, xerrant de música de cine en general i de Ro-que en particular (ells havien escoltat les audicions prèvies al concert, i deien que era espectacular), fent vendes mútuament (i és que aviat ens vàrem ajudar fins a això, uns als altres), fent bromes tot el temps, o fins i tot preocupant-nos: un matí, Diego em va dir que el pobre Roque s'havia colpejat el cap contra una senyal de tràfic, i va arribar amb dos petits talls al front. A més de preocupar-me per la seva salut, li vaig dir en broma que la ferida semblava una lletra U, i ell entre rialles em va con-testar "sí, en lloc de V de Vendetta, U de Úbeda!". Mentre Tess li curava la ferida, jo no aturava de fer comentaris cada vegada més bojós i divertits amb Ginés, amb qui poc després vaig anar a parlar amb ni més ni menys que amb Laura Engel, manager entre d'altres de gent tan prestigiosa com Danny Elfman (compositor que ens agrada molt tant a Gi-nés com a mi). El màgic vespre del concert, tots els espectadors vàrem veure bocabadats com el mes-tre Baños dirigia l'orquestra sense cap partitura, i tancava la primera part de l'audició amb una suite que ens va fer vibrar, tant és així que ell mateix es

Roque Baños

va veure obligat a dir-nos que ell s'ho passava molt bé i que tocava tot el vespre, però que encara li tocava el torn a molta gent interessant: recordo que vaig pensar que certament aquell home era especial, perquè els aplaudiments del públic havien sigut completament sincers, i això que al programa encara havien de venir compositors de renom veritable, com Bruce Broughton, David Arnold o John Powell, i en aquell moment el públic volia continuar escoltant-ho a ell. No era estrany: moltes varen ser les veus que després del concert es quedaven sense dubte amb el vibrant i aclaparador fragment d'*Alatriste*.

I així va arribar el darrer vespre, quan ja estava tot fet i només quedava la festa flamenca (a la qual em va convidar molt amablement l'amic Heribert) allà, com no podia ser d'altra manera, em vaig trobar Roque i els seus amics, als quals vaig saludar amb un toc de timidesa encara que semblava impossible: com ja li havia comentat a Diego, tots aquells bons moments que havíem compartit eren fruit de l'espontaneïtat, és a dir, que jo no volia de cap manera que ningú d'ells pensés que jo em comportava així perquè volia caure-li bé a Roque Baños o aprofitar-me de la nostra confiança, o... Diego mateix va acabar amb totes aquestes estupideses dient-me que em deixés de fer el beneït i anés amb ells, cony, que ho havíem de celebrar, que això ja s'acabava i que ens ho havíem passat prou bé. I ves si ho vàrem celebrar; em recordo a mi mateix a les quatre de la matinada dient-li, a l'amic Heribert, que jo em quedava una estona més a la festa (quan li vaig dir que em quedava amb Roque Baños, em va contestar "¿com?"), i sobretot, em recordo agafant al compositor per les espatlles i, arrossegant una mica massa la llengua a causa dels efectes etílics, dient-li alguna cosa semblant a "Rrrrrroque, ia shé gue ia te lo he dissho musshas veses, pero tu musshica esssh cojjjjonuda, tío!", i ell contestant-me entre rialles "que sí, coño, que ya lo sé!". Finalment, tots cinc vàrem emprendre la tornada al hotel (sortosament

per a mi, tots havíem de dormir al mateix hotel, perquè si no penso que potser encara avui estaria fent voltes per la ciutat...) per aquells carrers estrets i foscos d'Úbeda, on semblava que *Alatriste* mateix podria sortir de qualsevol cantonada,

cantant i contant acudits, i quan vàrem passar per la senyal on Roque s'havia ferit, jo li vaig dir que d'aquí a uns anys allà hauria una placa recordant el fet. D'aquell vespre màgic, sense dubte, em quedo amb la sincera mirada de Tess, donant-me dos petons a les galtes i dient-me que per ells havia estat tot un plaer conèixer-me, i que tots quatre s'ho havien passat però que molt bé amb la meua companyia, la qual cosa, és clar, era absolutament mútua.

I així ens vàrem acomiadar, quatre dies després d'haver-nos conegut: Diego em va dir que el cridés quan arribés a Madrid, i encara que malauradament la meua aturada a la ciutat va ser tan breu que no ho vaig poder fer, encara conservo el seu número i sé que ens tornarem a trobar més prest o més tard, potser al següent congrés d'Úbeda. Ara es pot dir que les converses a l'ABABS sobre aquest compositor ja no són les mateixes: ara parlem sempre de "en Roque", i ja no podem deixar d'associar els seus discs amb el seu somriure amable i divertit... Quan fa pocs dies vaig anar al cine a veure *Los Crímenes de Oxford* (Alex De la Iglesia, 2007, que té música d'ell) i vaig veure la seva aparició, no em vaig poder aguantar a la sala i vaig

cridar "ostres, en Roque!" no com qui reconeix el tarannà d'un famós, sinó com qui veu un amic a la pantalla...

Per això em vaig alegrar tant quan li varen donar aquest darrer Goya, precisament per aquella partitura nova de trinca que es deia *Las Trece Rosas* i que finalment jo no vaig arribar a comprar perquè el mateix compositor me l'havia regalada: perquè feia molts d'anys que jo volia escriure això a un article (perquè el compositor s'ho mereixia, i de molt, i no crec que aquest sigui l'únic premi de la seva carrera, ni tampoc el més important), però sobretot, perquè li havien donat a un amic. Perquè aquells dies a Úbeda varen ser especials per a tots, i perquè realment hi ha vegades que un aixeca la vista i té que donar gràcies als deus per aquestes oportunitats tan meravelloses, on sense pretendre res acabés tenint-ho tot, com potser el fet d'anar de copes amb una persona especial que ja coneixies d'alguna manera...

Així, doncs, felicitats, Roque, i moltíssimes gràcies per tot, de veritat: per les teves partitures, pels teus col·laboradors tan simpàtics i tan amables, per les teves rialles i per les teves notes plenes de màgia. Aquest Goya només és el principi. ■

Las Trece Rosas